

ÖREBRO

Örebro kommun
Stadsrevisionen

Missiv

2022-12-08

Till: Socialnämnden, förskolenämnden, grundskolenämnde och gymnasienämnden
För kännedom: Fullmäktiges presidium

Granskning av hanteringen av orosanmälningar

Syftet med granskningen har varit att bedöma om socialnämnden, förskolenämnden, grundskolenämnden och gymnasienämnden har en ändamålsenlig hantering av orosanmälningar. Vår sammanfattande bedömning är att det endast delvis finns en ändamålsenlig hantering av orosanmälningar. Bedömningen baseras på att det saknas tillräcklig uppföljning och kontroll med koppling till kvalitetsledningssystemet enligt Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd avseende ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Vidare saknar utbildningsnämnderna tillräckliga rutiner som säkerställer kunskap om när orosanmälningar ska göras.

En del i granskningen bestod av att föla upp den granskningen som genomfördes av revisionen 2021. Uppföljningen visar att nämnderna delvis vidtagit ändamålsenliga åtgärder utifrån revisorernas fyra rekommendationer. Det finns ändamålsenliga rutiner inom förskolenämndens och gymnasienämndens verksamheter. Däremot saknas specifika rutiner inom grundskoleverksamheten även om de hänvisar till relevant och aktuell information på intranätet. Ingen av utbildningsnämnderna har tagit fram arbetssätt för att säkerställa att medarbetare inom utbildningsverksamheten får likvärdig utbildning kring anmälningsplikten. Det åligger respektive rektorer att bestämma hur information ska förmedlas i skolorna. Vidare har socialnämnden tagit fram en ny rutin för återkoppling till anmälaren men utredningsenheterna har inte arbetat för att säkerställa att rutinen för efterlevs. Nämnderna har övervägt att dela statistik kring orosanmälningar från socialnämnden till utbildningsnämnderna men arbetet har avstannat. Vi bedömer att detta bör övervägas igen då det kan bidra till ökad identifiering av utvecklingsområden inom skolan.

Det finns tillräcklig kännedom om hur en orosanmälan ska göras inom utbildningsverksamheten men det finns behov av att stärka kunskapen om när en anmälan ska göras. Det framgår att det finns viss upplevd osäkerhet kring när en orosanmälan ska göras i vissa specifika situationer. Vi bedömer att detta riskerar att medföra att orosanmälan inte görs även om så borde.

Det saknas ett samlat kvalitetsledningssystem för rutiner, riktlinjer och stöd inom socialnämnden. Det saknas även tillräckligt strukturerade former för avvikelsehantering och egenkontroller. Det finns ett arbetssätt som bygger på kollegiala avstämningar vilket syftar till att säkerställa en likvärdig samt rättssäker bedömning oberoende handläggare, vilket innebär att det finns en inbyggd samverkan i ärendehanteringen. Det saknas dock systematisk uppföljning och kontroll på en aggregerad nivå. Vi bedömer att det av denna anledning finns en risk att avvikeler eller utvecklingsbehov inte identifieras. Vidare genomförs enbart viss kartläggning över orosanmälaren och det används inte alltid till verksamhetsutveckling. Mottagningsenheten sammanställer antalet inkomna orosanmälningar i syfte att bedöma arbetsbelastningen. Det finns möjlighet att sammanställa utvecklingen av aktualiseringar över tid samt identifiera varifrån anmälningarna kommer. Det pågår ett arbete med att identifiera aktualiseringar från särskilt utpekade områden. Utifrån resultatet av kartläggningen ska samråd ske med andra berörda förvaltningschefer. Det har dock inte skett ännu.

Det saknas statistik kring huruvida ledtider efterlevs vilket innebär att vi inte kan göra en fullgod bedömning av efterlevnaden. Vi bedömer dock att det finns indikationer på att ledtider i stort efterlevs. Bedömningen baseras på intervjuer. Uppföljningen bör utvecklas.

Det har skett vissa informationsinsatser på kommunenens sociala medier i syfte att öka medvetenheten hos medborgarna om att anmäla misstankar om barn far illa. Information om orosanmälningar finns även i kommunala bostadsbolags trappuppgångar samt på kommunens hemsida.

Utifrån granskningens resultat lämnar vi nedanstående rekommendationer till socialnämnden:

- ▶ Säkerställ att det finns ett ändamålsenligt kvalitetsledningssystem som möjliggör uppföljning samt kontroll av verksamheten. Resultatet bör användas till verksamhetsutveckling.
- ▶ Säkerställ att efterlevnaden av ledtider följs upp.
- ▶ Säkerställ att det när det är lämpligt sker återkoppling till den som lämnat en orosanmälan.
- ▶ Överbwäg möjligheten att delge statistik avseende orosanmälningar till utbildningsnämnderna i syfte att öka möjligheten till verksamhetsutveckling.

ÖREBRO

2 (2)

Utifrån granskningens resultat lämnar vi nedanstående rekommendationer till utbildningsnämnderna:

- ▶ Se över möjligheten att följa upp antalet och innehåll i orosanmälningar per skola för att möjliggöra uppföljning och analys samt identifiera eventuella behov av exempelvis utbildningsinsatser. Detta kan med fördel ske tillsammans med socialnämnden.
- ▶ Säkerställ att samtliga medarbetare inom utbildningsverksamheten erhåller tillräcklig information och stöd i sin anmälningsplikt.

Utifrån granskningens resultat lämnar vi nedanstående rekommendation till grundskolenämnden:

- ▶ Säkerställ att det finns ändamålsenliga rutiner som är anpassade till grundskolans verksamheter.

Rapporten överlämnas härmed till socialnämnden, förskolenämnden, grundskolenämnden och gymnasienämnden. Behandlat svar till revisionen önskas senast den 31 mars 2023.

Kontaktrevisor för granskningen var Bengt Wentzel

För Örebro kommunens revisorer

Lena Jansson
Ordförande

Bengt Wentzel
Vice ordförande

Revisionsfrågor:

Svar: Bedömning:

Har socialnämnden, förskolenämnden, grundskolenämnden, samt gymnasienämnden vidtagit ändamålsenliga åtgärder med utgångspunkt från föregående granskning?

Delvis.

Finns tillräcklig kännedom inom utbildningsverksamheten om hur och när en orosanmälan bör formuleras? Finns ändamålsenliga rutiner?

Delvis.

Genomförs kartläggningar inom socialtjänsten över inkomna orosanmälningar? Sammanställs statistik för verksamhetsutveckling?

Delvis.

Är ledtiderna för kartläggning, utredning och insatser rimliga?

Delvis
(saknas
uppgifter).

Finns det ett ändamålsenligt ledningssystem i form av riktlinjer, kompetensstöd m.m. för en ändamålsenlig och rättssäker hantering av ärenden?

Nej.

Genomförs informationsinsatser för att öka medvetenheten hos medborgarna om att anmäla misstankar om att barn far illa?

Delvis.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering.
Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENA JANSSON

Ordförande

Serienummer: 19540413xxxx

IP: 2.64.xxx.xxx

2022-12-15 07:41:05 UTC

BENGT LILLEBROR WENTZEL

Vice ordförande

Serienummer: 19510908xxxx

IP: 78.72.xxx.xxx

2022-12-17 09:11:51 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signerasdata i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>